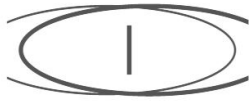

CaixaForum Madrid acull la presentació del quart informe sobre el mercat de l'art a Espanya, coordinat per l'Institut d'Art Contemporani, per encàrrec de la Fundació "la Caixa" i amb la col·laboració d'ARCO

El mercat espanyol de l'art es contrau a nivells del 2014 a causa de la pandèmia

- L'informe *El mercado español del arte en 2021* presenta una radiografia econòmica sobre galeries, cases de subhastes i col·leccionisme al nostre país. L'estudi abraça el període comprès entre 2018 i 2021 i fa un èmfasi especial en l'impacte de la pandèmia de la COVID-19.
- El mercat de l'art a Espanya va registrar el 2020 unes vendes totals de 308 milions d'euros, el nivell més baix des del 2014, amb un descens del 37 %. La caiguda al nostre país l'any passat és pràcticament el doble de la registrada a escala mundial.
- L'estudi també destaca que el mercat espanyol s'ha comportat millor que altres mercats europeus durant la dècada 2011-2021. Fins al 2019, el mercat espanyol havia crescut un 46 % en valor i havia superat França i el Regne Unit.
- Amb una quota de mercat de prop del 2 %, Espanya va continuar ocupant el cinquè lloc a la Unió Europea el 2020, darrere del Regne Unit, França, Alemanya i Itàlia. Després del Brexit, però, Espanya es va convertir en el quart mercat més gran de la UE, amb una quota del 6 %. A escala mundial, la participació d'Espanya en el mercat va ser de poc menys de l'1 %.
- La cancel·lació d'activitats, exposicions i fires durant el 2020 es va veure compensada amb els canals en línia, que van duplicar les vendes durant la pandèmia.

Madrid, 22 de novembre de 2021. L'Institut d'Art Contemporani (IAC) ha presentat avui a CaixaForum Madrid l'informe *El mercado español del arte en 2021*, que arriba a la quarta edició per encàrrec de la Fundació "la Caixa". Han

participat en la presentació les autores Clare McAndrew, directora d'Arts Economics i autora de l'estudi; Marta Pérez Ibáñez, presidenta de l'Institut d'Art Contemporani, i Isabel Niño Alfonso i Beatriz Niño Alfonso, directores de NIAL ART Boutique Law Firm. L'acte ha estat presentat per Nimfa Bisbe, cap de les col·leccions d'art de la Fundació "la Caixa".

L'estudi està estructurat en tres parts. La primera, a càrrec de Clare McAndrew, analitza les dades econòmiques del mercat espanyol durant els darrers tres anys i l'evolució que ha seguit en la dècada precedent, i estableix una comparativa amb el mercat global.

A continuació, la doctora Marta Pérez Ibáñez, investigadora i docent especialitzada en el mercat de l'art i presidenta de l'Institut d'Art Contemporani —que assumeix també la coordinació editorial de l'estudi—, analitza el mercat espanyol de l'art contemporani dins de l'ecosistema de l'art al qual pertany i aprofundeix en les relacions entre els diferents agents que el componen.

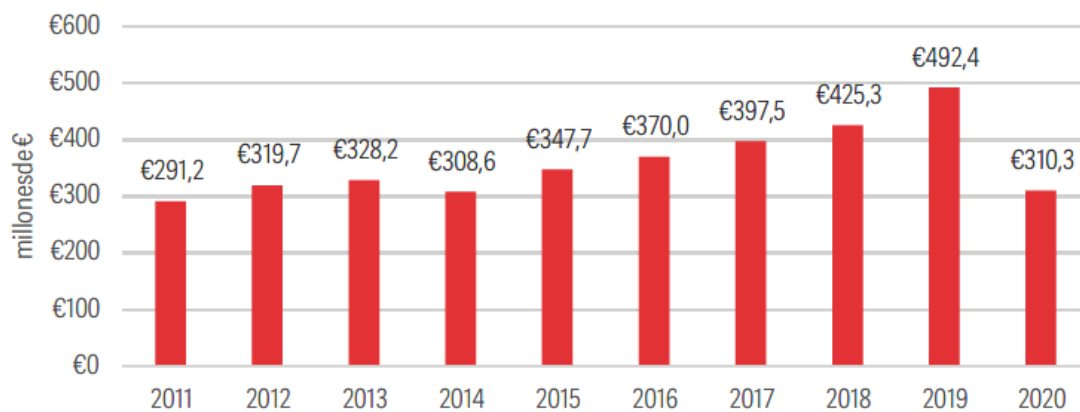
Finalment, les advocades Isabel i Beatriz Niño, sòcies fundadores i directores de NIAL ART Boutique Law Firm, amb una llarga trajectòria en l'aplicació del dret al mercat de l'art, la gestió de col·leccions i l'assessorament en l'àmbit nacional i internacional, detallen el panorama legal i els problemes que afecten el nostre mercat, com també els grans canvis i les adaptacions legislatives que s'han anat succeint recentment, i proposen possibles vies de solució.

Espanya gairebé dobla la caiguda registrada a escala mundial el 2020

En la seva primera edició, el 2012, l'informe alertava de la severa contracció que havia patit el mercat des del 2007, i destacava l'absència de dinamisme en el sector. Dos anys més tard, el 2014, la conclusió era que s'estava produint una certa recuperació, tot i que lenta i fràgil. En la tercera edició, el 2017, les dades van confirmar la consolidació d'aquesta recuperació i, a la vegada, la cronificació d'alguns signes de debilitat i estancament en algunes de les àrees avaluades.

En la quarta edició, s'analitza el període que va del 2018 al 2021, amb un èmfasi especial en l'impacte que ha tingut la pandèmia de la COVID-19. El mercat es va comportar positivament en els dos exercicis previs a l'esclat de la pandèmia fins a assolir els nivells anteriors a la crisi del 2008. Però el 2020, el mercat va retrocedir fins a nivells del 2014, amb una caiguda del 37 % respecte

del 2019. Espanya pràcticament va doblar la caiguda que van patir les vendes a escala global (del 22 %).

Fuente: © Arts Economics (2021)

Tot i això, considerant tota la dècada a partir del 2011, el mercat de l'art espanyol s'ha comportat millor que altres mercats d'Europa. La taxa de creixement anual composta (CAGR) de les vendes al mercat espanyol de l'art va ser del -2 % entre 2011 i 2021, taxa semblant a la mitjana de la UE i que va superar altres mercats mitjans, com Itàlia (-9 %) i Bèlgica (-6 %).

Quan es mesura fins al 2019, el mercat espanyol de l'art va créixer un 46 % en valor des del seu punt més baix, el 2009, més fins i tot que els mercats principals d'Europa, com ara França (24 %) i el Regne Unit (36 %), i significativament més que altres mercats similars, inclosos els d'Itàlia, Àustria i Bèlgica, que van experimentar una disminució en les vendes.

Després del Brexit

Espanya continua tenint un pes petit, tant a escala global com europea. El 2020, la participació global d'Espanya en el mercat mundial va ser una mica menys de l'1 %. A Europa, Espanya va representar una mica més del 2 % de les vendes d'art i antiguitats dins de la UE en aquest mateix any i aquesta participació ha fluctuat entre el 2 i el 3 % els darrers 10 anys.

El 2020, va ser el cinquè mercat més gran en termes de valor a la Unió Europea, que va estar fortament dominada per les vendes del Regne Unit. Si

s'analitza sense el Regne Unit, com es farà a partir del 2021, Espanya avança i es pot convertir en el quart mercat més gran de la UE, amb una quota del 6 %.

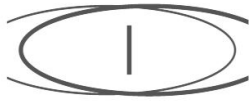
Si bé, els efectes del Brexit encara no s'han establert del tot, ja hi ha indicis que apunten a un descens en les transaccions durant el 2020 entre Espanya i el Regne Unit. Les importacions i exportacions d'art i antiguitats amb el Regne Unit han caigut de manera significativa —en un 23 % i en un 80 %, respectivament—, encara que també cal tenir en compte els efectes generals que ha provocat la COVID-19 en la reducció de fluxos comercials arreu del món.

Les vendes d'art en línia en galeries es va duplicar el 2020

Les vendes agregades en el sector de les galeries el 2020 van assolir els 236 milions d'euros, cosa que representa el 76 % del valor total del mercat. Les vendes es van veure sotmeses a una pressió significativa el 2020, amb el sector de les galeries summament vulnerable a l'impacte de la crisi de la COVID-19, per la seva dependència d'exposicions, esdeveniments i viatges, la majoria dels quals es van cancel·lar. Encara que molts galeristes van poder continuar operant en línia, el valor de les vendes va disminuir un 44 %, més del doble de la caiguda registrada per galeristes a escala mundial, del -22 %.

La manca de fires d'art es va compensar, fins a un cert punt, amb el desplegament de les *online viewing rooms* (OVR), sales de visualització en línia de fires d'art. No van arribar a compensar l'absència d'esdeveniments, però van agregar un 8 % addicional a les vendes atribuïbles a fires el 2020, davant de l'1 % que havien suposat el 2019.

Les vendes d'art en línia es van duplicar a escala mundial el 2020 i les galeries espanyoles van experimentar un augment igualment notable durant aquest any, i la seva participació es va expandir del 10 % de les vendes el 2019 al 22 %. Dels galeristes que van declarar vendes en línia, el 37 % va ser per a nous compradors, amb els quals abans no havien tingut mai contacte. Hi ha una àmplia acceptació en el sector que el moviment en línia continuarà a curt i mitjà termini, amb independència del context d'altres vendes. Així, per exemple, el 83 % dels galeristes espanyols consideraven que les seves vendes en línia continuarien en el nivell en què estaven o augmentarien durant el 2021.

El 69 % dels galeristes van poder mantenir estable l'ocupació a les seves galeries durant l'any 2020, mentre que el 27 % van haver d'acomiarar personal, de manera que el nombre mitjà d'empleats en el sector de galeries es va reduir de 6 el 2019 a 5 el 2020.

La reducció dels costos operatius principals, com les fires d'art i els viatges, també va permetre que alguns marxants a Espanya obtinguessin més bons resultats que els que podrien haver tingut a mesura que s'anaven contraient les vendes. Un significatiu 30 % dels galeristes van informar que, tot i la caiguda de vendes, la reducció de costos els va permetre mantenir-se tan rendibles el 2020 com ho havia estat el 2019, encara que la majoria van manifestar que la seva activitat havia estat menys rendible.

Els galeristes es van mostrar relativament optimistes sobre les seves expectatives de futures vendes el 2021. El 44 % dels enquestats creien que les seves vendes augmentarien a curt i mitjà termini.

Creixen les vendes a les subhastes

El sector de les subhastes a Espanya és considerablement més petit que el sector de les galeries d'art. El 2020, les vendes van representar al voltant del 24 % del mercat total de l'art en termes de valor, cosa que representa un total de 74 milions d'euros, incloent-hi subhastes públiques, vendes en línia i vendes privades.

Si bé les vendes es van estancar el 2019, al contrari que la tendència global, els valors van augmentar un 9 % el 2020, impulsats per les fortes vendes en línia d'algunes cases de subhastes i contra una caiguda significativa en vendes per subhasta a nivell global del 30 %. Problemes com els baixos preus de venda i les altes despeses estructurals continuen sent amenaces per al mercat espanyol.

Àrea de Comunicació de la Fundació "la Caixa"

Lucía Carmona: 681 216 722 / lcarmona@fundacionlacaixa.org

Josué García: 934 046 151 / 638 146 330 / jgarcial@fundacionlacaixa.org

Sala de Premsa: <https://prensa.fundacionlacaixa.org/ca/>